

Patentu valde

RŪPNIECISKĀ ĪPAŠUMA APELĀCIJAS PADOME

Juridiskā adrese: Cīradeles iela 7/70, Rīga, LV-1010, faktiskā adrese: K.Valdemāra iela 33, Rīga, LV-1010, tālr. 67099600, 67099637, e-pasts valde@lrpv.gov.lv, www.lrpv.gov.lv

Iebilduma lietas šifrs:

RIAP/2022/M 73 256-Ie

(OP-2019-3)

LĒMUMS

Rīgā

2022. gada 18. maijā

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome (turpmāk – Apelācijas padome) šādā lietas izskatīšanas sastāvā: priekšsēdētājs – J. Bērzs, locekļi – D. Liberte, I. Plūme-Popova,

rakstveida procesā izskatīja iebildumu, kuru, pamatojoties uz 1999. gada 16. jūnija likuma “Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm” (turpmāk – LPZ) 18. panta un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma (turpmāk – RIPL) 60. panta noteikumiem, 2019. gada 21. janvārī Amerikas Savienoto Valstu uzņēmēj sabiedrības Apple Inc. (turpmāk arī – iebilduma iesniedzējs) vārdā iesniegusi patentpilnvariece ar specializāciju preču zīmju jomā I. Poļaka pret preču zīmes

AQUA

(preču zīmes īpašnieks – uzņēmēj sabiedrība GRIGORIUS HOLDINGS, SIA (Latvija); pieteik. Nr. M-18-103; pieteik. dat. 25.01.2018; reģ. Nr. M 73 256; reģ. (publ.) dat. 20.10.2018; 9. klases preces, 38. un 41. klases pakalpojumi)

reģistrāciju Latvijā.

Iebilduma pamatojumi:

- sakarā ar apstrīdētās preču zīmes **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) identiskumu agrākai iebilduma iesniedzēja Eiropas Savienības preču zīmei (turpmāk – ES preču zīme) **AQUA** (Nr. EUTM 001348267) un attiecīgo preču un pakalpojumu identiskumu un līdzību pastāv iespēja, ka patērētāji minētās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas (LPZ 7. panta pirmās daļas 1. un 2. punkts);

- apstrīdētā preču zīme **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) reģistrācijai pieteikta ar acīmredzami negodprātīgu nolūku (LPZ 6. panta otrā daļa).

Iebilduma iesnieguma kopija saskaņā ar RIPL 68. panta pirmās daļas noteikumiem 22.01.2019 tika nosūtīta apstrīdētās zīmes īpašniekam, norādot atbildes iesniegšanas termiņu un kārtību. Atbilde uz iebildumu nav saņemta.

Sagatavojot lietu izskatīšanai, Apelācijas padome konstatēja, ka pret šajā lietā pretstatīto preču zīmi **AQUA** (Nr. EUTM 001348267) Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojā (turpmāk – EUIPO) ir iesniegts pieteikums par zīmes reģistrācijas atcelšanu un zīmes statuss ir – “Reģistrācijas anulēšana tiek izskatīta” (*Registration cancellation pending*). Tādējādi nav skaidrs iebildumā pretstatītās zīmes tiesiskais statuss.

Nemot vērā minēto, ar lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāja 04.06.2019 lēmumu lietvedība iebilduma lietā apturēta līdz brīdim, kad būs skaidrs pretstatītās ES zīmes **AQUA** (Nr. EUTM 001348267) tiesiskais statuss. Šis lēmums tajā pašā dienā paziņots lietas dalībniekiem.

Lietvedība iebilduma lietā atjaunota 28.03.2022, un tajā pašā dienā iebilduma lietas pusēm paziņots, ka iebilduma lietas izskatīšana pēc būtības tiks pabeigta 22.04.2022.

Aprakstošā daļa

1. Iebilduma lietā apstrīdētā preču zīme **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) ir reģistrēta kā vārdiska zīme šādām precēm un pakalpojumiem:

- 9. kl. – *“datortehnika; datorprogrammas; datoru perifērijas ierīces; elektroniskās datu apstrādes iekārtas; datortīklu un datu pārraides iekārtas; datoru daļas un piederumi; elektroniskās atmiņas ierīces; elektroniskās vadības ierīces (regulatori); ieprogrammētas datu nesēju elektroniskās shēmas; sakaru tīklu vadi; elektrodi; telefoni; antenas; akumulatori; mikroprocesori; datoru tastatūras; videofilmas”;*
- 38. kl. – *“telesakaru pakalpojumi; balss sakaru pārraide; datu pārraide; elektronisko attēlu, fotogrāfiju, grafisko attēlu un ilustrāciju pārraide ar globālo datortīklu starpniecību; audio, video un multivides datu pārraide; televīzijas apraide ar globālo sakaru tīklu, Interneta un bezvadu sakaru tīklu starpniecību; videodatu pārraide pēc pieprasījuma; satelītu sakaru pakalpojumi”;*
- 41. kl. – *“apmācība; izglītības un mācību pakalpojumi; semināru un kongresu organizēšana un vadīšana; radio un televīzijas šovu producēšana; filmu producēšana; izklaides pakalpojumi; filmu demonstrēšana; filmu izplatīšana; neļūpielādējamu filmu un televīzijas programmu nodrošināšana; videomateriālu nodrošināšana pēc pieprasījuma; izstāžu organizēšana kultūras un izglītības nolūkiem; elektronisko grāmatu un žurnālu publicēšana tiešsaistes režīmā”.*

2. Iebildumā pretstatīta vārdiska ES preču zīme **AQUA** (Nr. EUTM 001348267; pieteik. dat. 18.10.1999; reģ. dat. 12.12.2000; publ. dat. 22.01.2001; atjaunošanas dat. 18.10.2019). Zīme reģistrēta šādām precēm:

- 9. kl. – *“datoru programmatūra; datoru programmatūra izmantošanai grafikas, programmēšanas un lietotāja interfeisa tehnoloģiju jomā”;*
- 16. kl. – *“datoru programmatūras lietotāju rokasgrāmatas”.*

3. Iebilduma iesniedzēja puse iebildumu pamato šādi:

3.1. apstrīdētā zīme **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) pieteikta reģistrācijai 25.01.2018. Pretstatītā zīme **AQUA** (Nr. EUTM 001348267) pieteikta reģistrācijai 18.10.1999 (*Apelācijas padomes piezīme: saskaņā ar LPZ pārejas noteikumu 6. punktu šīs zīmes prioritāte Latvijā noteikta no 01.05.2004*). Tādējādi pretstatītā zīme ir agrāka zīme LPZ 7. panta otrās daļas izpratnē;

3.2. salīdzināmās preču zīmes reģistrētas identiskām un līdzīgām precēm un pakalpojumiem. Apstrīdētās zīmes 9. klases preces ir identiskas un līdzīgas pretstatītās zīmes 9. klases precēm. Apstrīdētās zīmes 38. klases pakalpojumi ir līdzīgi pretstatītās zīmes 9. un 16. klases precēm, jo attiecīgās 9. klases preces ir nepieciešamas, lai nodrošinātu 38. klases pakalpojumu sniegšanu. Tāpat arī apstrīdētās zīmes 41. klases pakalpojumi ir līdzīgi pretstatītās zīmes 9. un 16. klases precēm.

Salīdzinot preces un pakalpojumus, izmantojami ne tikai Starptautiskajā preču un pakalpojumu klasifikācijā (Nicas klasifikācijā) iestrādātie pamatkritēriji – līdzīgs izstrādājuma funkcionālais uzdevums, līdzīgs dominējošais izejmateriāls, līdzīgs darbības princips, tā pati saimnieciskās darbības nozare, bet arī tas, vai piedāvātās preces vai pakalpojumi nonāk vai nenonāk tajos pašos izplatīšanas kanālos un tajos pašos pārdošanas punktos. Pakalpojumus bieži atzīst par līdzīgiem tādām precēm, kuras izmanto, šos pakalpojumus sniedzot.

Eiropas Savienības Tiesa (turpmāk – EST) ir norādījusi, ka, novērtējot preču vai pakalpojumu līdzību, jāievēro visi faktori, kas attiecas uz pašām precēm vai pakalpojumiem. Šādi faktori ietver preču vai pakalpojumu raksturu, to adresātu, kas ir to galalietotājs, lietošanas veidu un vai tie atrodas savstarpējā konkurencē, vai arī papildina viens otru, piemēram, tos lieto kopā;

3.3. saskaņā ar LPZ 7. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumiem iebildumu pret preču zīmes reģistrāciju var pamatot ar šīs zīmes identiskumu agrākai zīmei un to, ka preces vai pakalpojumi, kuriem tā reģistrēta, ir identiski precēm vai pakalpojumiem, kuriem reģistrēta agrākā zīme.

Apstrīdētā preču zīme **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) ir identiska iebilduma iesniedzēja zīmei **AQUA**

(Nr. EUTM 001348267). Salīdzināmo zīmju 9. klases preces ir uzskatāmas par identiskām, tādējādi nav nepieciešams vērtēt šo zīmju sajaukšanas iespēju vai iespēju, ka zīmes tiks uztvertas kā savstarpēji saistītas – tā tiek prezumēta, un agrākās zīmes aizsardzība ir absolūta.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumu “Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi” (2007/2008) identiskums ir konstatējams arī tad, ja apstrīdētās preču zīmes preces vai pakalpojumi jēdzieniski ietilpst agrākās zīmes precēs vai pakalpojumos, kas nosaukti plašāk, vispārīgāk, tātad gadījumā, kad agrākās zīmes preču un pakalpojumu saraksts jēdzieniski “pārklāj” vēlākā apzīmējuma preces vai pakalpojumus;

3.4. saskaņā ar LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem iebildumu pret preču zīmes reģistrāciju var pamatot ar to, ka sakarā ar šīs zīmes identiskumu vai līdzību agrākai zīmei un attiecīgo preču vai pakalpojumu identiskumu vai līdzību pastāv iespēja, ka attiecīgie patērētāji zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas.

Apstrīdētā zīme ir identiska pretstatītajai zīmei.

Sajaukšanas iespējas visaptverošs novērtējums ietver relevanto faktoru savstarpēju atkarību, it īpaši zīmju līdzības un preču vai pakalpojumu līdzības savstarpēju atkarību. Tas nozīmē, ka preču vai pakalpojumu zemāka līdzības pakāpe var tikt kompensēta ar zīmju līdzības augstāku pakāpi un *vice versa* (EST sprieduma prejudiciālā nolēmuma lietā C-39/97 *Canon Kabushiki Kaisha v Metro-Goldwin-Mayer Inc* [1998] 17. punkts).

Vidusmēra patērētājam ir reti dota iespēja tieši blakus salīdzināt preču zīmes, parasti tam jāpaļaujas uz atmiņā palikušu nepilnīgu priekšstatu par kādu agrāku zīmi, un visticamāk patērētājs atcerēsies asociācijas, kas paliek atmiņā, ieraugot konkrētu zīmi, un, tādējādi, iespēja sajaukt identiskas zīmes ievērojami palielinās.

Turklāt preču zīmju sajaukšanas iespējas pastāvēšana ir atkarīga arī no agrākās zīmes atpazīstamības pakāpes tirgū. Proti, jo augstāka atpazīstamība jeb atšķirtspēja piemīt agrākajai zīmei vai nu *per se*, vai tās izmantošanas dēļ, jo sajaukšanas iespēja ir lielāka (EST sprieduma prejudiciālā nolēmuma lietā C-251/95 *Sabel BV v Puma AG, Rudolf Dassler Sport* [1997] 24. punkts).

Apple Inc. ir daudznacionāla ASV korporācija, kas izstrādā un pārdod sadzīves elektroniku, datoru programmatūru un personālos datorus. Tā dibināta 1976. gada 1. aprīlī. Kompānijas vislabāk pazīstamie produkti ir Macintosh ierīces – iPod, iPhone un iPad. Pazīstamākās Apple programmatūras ir Mac OS X operētājsistēma, iTunes izklaides programma, iLife, iWork dokumentu veidošanai, profesionāla audio un filmu apstrādes programmatūra Final Cut Studio, Safari Interneta pārlūkprogramma un mobilo ierīču operētājsistēma iOS.

Iebilduma iesniedzēja preču zīme **AQUA** tiek izmantota kopš 2000. gada Eiropas Savienībā, tostarp Latvijā. Tādējādi tā ir ieguvusi augstu atšķirtspēju un atpazīstamību patērētāju vidū. To apliecina publikācijas presē (*pievienotas izdrukas no vietnes www.news.lv*), piemēram:

- “Apple Computer prezentē jaunus produktus”, BNS, 06.01.2000;
- “Apple Computer piedāvā jaunus produktus”, “Rīgas Balss”, 07.01.2000;
- “Krāso savu Mac OS X pelēku”, “Diena”, 09.12.2000.

Līdz ar to pastāv reāla iespēja, ka patērētāji, saskaroties ar apstrīdēto zīmi **AQUA**, kura ir identiska ar augstu atpazīstamību apveltītajai iebilduma iesniedzēja zīmei, maldīgi uzskatīs, ka tā pieder iebilduma iesniedzējam;

3.5. tiesu prakses apkopojumā “Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi” Augstākā tiesa sniedz tādu apstākļu uzskaitījumu, kuri var tikt izmantoti negodprātības konstatēšanai. Cita starpā ir minēts tas, ka preču zīmes pieteicējs zināja vai tam vajadzēja zināt, ka attiecīgā preču zīme šai pašā vai citā valstī pieder citai personai (EST prejudiciālā nolēmuma lietā C-529/07 *Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG v Franz Hauswirth GmbH* [2009] 39. punkts).

Iebilduma iesniedzēja preču zīme ir pieteikta reģistrācijai krietni agrāk nekā apstrīdētā preču zīme. Apstrīdētās zīmes īpašniekam vajadzēja zināt par faktu, ka citai personai pieder fonētiski, vizuāli un semantiski identiska preču zīme, kas reģistrēta identiskām precēm. Preču zīmi reģistrē, lai iegūtu izņēmuma tiesības uz apzīmējumu, kas palīdz patērētājiem identificēt konkrētu tirgus dalībnieku, un neviens komersants nemēģina ienākt tirgū, kaut kādā līmenī neizpētot nozarē darbojošos uzņēmumus un to preču zīmes. Šādas informācijas ignorēšana var liecināt par apzinātu vēlmi iegūt citam komersantam piederošu apzīmējumu.

Vērtējot zīmes negodprātīga pieteikuma aspektus, tāpat var tikt ņemta vērā apstrīdētā apzīmējuma izcelsme un tā izmantošana kopš tā radīšanas, kā arī uzņēmējdarbības loģika, ar kādu iesniegts pieteikums

reģistrēt šo apzīmējumu, kā arī notikumu hronoloģija saistībā ar minēto iesniegšanu (Vispārējās tiesas (turpmāk – VT) sprieduma lietā T-107/16 *Airhole Facemasks, Inc. v EUIPO* [2017] 22. punkts).

Apstrīdētās zīmes īpašnieks ir pieteicis reģistrācijai Latvijā ievērojamu skaitu preču zīmju, kas satur arī Latvijā plaši pazīstamu, citiem īpašniekiem piederošu preču zīmju apzīmējumus. Nav nekādas informācijas par to, ka apstrīdētās zīmes īpašnieks būtu uzsācis šo daudzo preču zīmju faktisku izmantošanu.

Michael Gleissner (personas, kura kontrolē arī Latvijas uzņēmēj sabiedrību GRIGORIUS HOLDINGS, SIA) uzdevumā vairāku īpašnieku vārdā vairākās jurisdikcijās, piemēram, Apvienotajā Karalistē, Portugālē, Latvijā, Lietuvā, Beniluksa valstīs, ir iesniegti vairāki tādu preču zīmju pieteikumi, kas ir identiskas un līdzīgas uzņēmuma Apple Inc. preču zīmēm. Apvienotajā Karalistē *Michael Gleissner* mēģināja atcelt 68 uzņēmumam Apple Inc. piederošas preču zīmes. Apvienotās Karalistes preču zīmju iestāde (UKIPO) pieņēma lēmumu, kurā konstatēja, ka *Michael Gleissner* rīkojies ļaunprātīgi. Arī EUIPO preču zīmes **KEYNOTE** lietā pieņēma lēmumu, ka preču zīmes atcelšana ir noraidāma un *Michael Gleissner* rīkojies negodprātīgi. Iebilduma iesniegšanas brīdī šis lēmums bija pārsūdzēts (*pievienotas UKIPO 18.01.2017 lēmuma O-015-17 un EUIPO Atcelšanas nodaļas 23.10.2017 lēmuma lietā Nr. 13568 C kopijas angļu valodā*).

Var uzskatīt, ka apstrīdētās zīmes **AQUA** pieteikums ir iesniegts ar acīmredzami negodprātīgu nolūku, jo apstrīdētās zīmes īpašnieks nevarēja zināt, ka šāda preču zīme pieder tās likumīgajam īpašniekam Apple Inc., kuram ir pamatotākas tiesības uz šādas zīmes reģistrāciju. Apstrīdētā zīme **AQUA** ir uzskatāma par iebilduma iesniedzēja zīmes nepārprotamu atveidojumu un imitāciju, tādējādi saskaņā ar LPZ 6. panta otrās daļas noteikumiem ir jāatzīst par spēkā neesošu.

Motīvu daļa

1. Iebildums ir iesniegts saskaņā ar LPZ un RIPL noteikto kārtību. Tādējādi nav šķēršļu, lai iebildumu izskatītu pēc būtības.

2.1. LPZ 7. panta pirmās daļas 1. punkts paredz, ka preču zīmi var atzīt par spēkā neesošu, ja šī preču zīme ir identiska agrākai preču zīmei un preces vai pakalpojumi, kuriem tā reģistrēta, ir identiski precēm vai pakalpojumiem, kuriem ir reģistrēta agrākā zīme.

2.2. LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punkts nosaka, ka preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, ja sakarā ar šīs preču zīmes identiskumu vai līdzību citas personas agrākai preču zīmei un attiecīgo preču vai pakalpojumu identiskumu vai līdzību pastāv iespēja, ka attiecīgie patērētāji minētās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas.

3. Apstrīdētā zīme **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) pieteikta reģistrācijai 25.01.2018. Pretstatītās zīmes **AQUA** (Nr. EUTM 001348267) prioritāte Latvijā saskaņā ar LPZ pārejas noteikumu 6. punktu noteikta no 01.05.2004. Tādējādi pretstatītā zīme LPZ 7. panta otrās daļas izpratnē ir agrāka par apstrīdēto zīmi.

4. Novērtējot salīdzināmo zīmju reģistrāciju preču un pakalpojumu sarakstus, Apelācijas padomes apsvērumi ir šādi:

4.1. apstrīdētās zīmes 9. klases preces ir identiskas un līdzīgas pretstatītās zīmes precēm.

Apstrīdētās zīmes preces “*datorprogrammas*” ir identiskas pretstatītās zīmes precēm “*datoru programmatūra*”.

Pārējās apstrīdētās zīmes šīs klases preces “*datortehnika; datoru perifērijas ierīces; elektroniskās datu apstrādes iekārtas; datortīklu un datu pārraides iekārtas; datoru daļas un piederumi; elektroniskās atmiņas ierīces; elektroniskās vadības ierīces (regulatori); ieprogrammētas datu nesēju elektroniskās shēmas; sakaru tīklu vadi; elektrodi; telefoni; antenas; akumulatori; mikroprocesori; datoru tastatūras; videofilmas*” ir līdzīgas un savstarpēji saistītas ar pretstatītās zīmes reģistrācijā ietvertajām precēm – gan vispārīgi, gan specifiski nosauktu datoru programmatūru. Gan datoru, gan to perifērijas ierīču, datortīklu aparatūras, elektroniskās datu apstrādes ierīču darbību pamatā nodrošina programmatūra, tātad šīs preces viena otru papildina un kopā kalpo vienam un tam pašam nolūkam. Atsevišķu veidu antenas tiek vadītas ar programmatūras palīdzību. Sakaru tīklu vadi ir metāla vadītāji (piemēram, stieple, stiepļu kopums), ko izmanto elektrisko signālu pārvadīšanai nolūkā pārraidīt informāciju, kas savukārt tiek nodrošināta ar

programmatūras palīdzību. Bez tam preces datortehnikas, elektrotehnikas un telekomunikāciju nozarēs ir tēmētas uz vienu mērķauditoriju, tām ir līdzīgs pielietojums, un relevantā sabiedrības daļa varētu uzskatīt, ka tās ražo vai piedāvā viens un tas pats uzņēmums. Arī apstrīdētās zīmes reģistrācijā ietvertās preces “*telefoni*” un “*videofilmas*” ir līdzīgas un saistītas ar pretstatītās zīmes reģistrācijā ietverto dažādu veidu datoru programmatūru. Mūsdienās viedtālruni nodrošina datoram līdzīgu funkcionalitāti, bieži vien datora programmatūra tiek pielāgota arī lietošanai telefonos. Respektīvi, programmatūra nodrošina, lai telefons veiktu savas funkcijas, tātad tās ir savstarpēji papildinošas preces. Savukārt videofilmas ir pieejamas arī digitālā formātā, kas uz datu nesēja tiek nodrošināts ar ierakstu programmatūras palīdzību.

Minētās preces attiecas uz datoriem, datorprogrammatūru, elektronisko sakaru, datu un signālu ieraksta, uzglabāšanas, uztveršanas un pārraides jomu, kā arī šos procesus nodrošinošu programmatūru. Šīm precēm ir sakrītīgas vai līdzīgas funkcijas un izmantošanas nolūks, būs sakrītīgi gala patērētāji, tirdzniecības vietas un izplatīšanas kanāli, kā arī minētās preces var ražot vieni un tie paši vai savstarpēji saistīti uzņēmumi;

4.2. apstrīdētās zīmes 38. klases pakalpojumi ir atzīstami par līdzīgiem un saistītiem ar pretstatītās zīmes precēm.

Apstrīdētā zīme ir reģistrēta 38. klases pakalpojumiem “*telesakaru pakalpojumi; balss sakaru pārraide; datu pārraide; elektronisko attēlu, fotogrāfiju, grafisko attēlu un ilustrāciju pārraide ar globālo datortīklu starpniecību; audio, video un multivides datu pārraide; televīzijas apraide ar globālo sakaru tīklu, Interneta un bezvadu sakaru tīklu starpniecību; videodatu pārraide pēc pieprasījuma; satelītu sakaru pakalpojumi*”. Apelācijas padomes ieskatā var tikt konstatēta šo pakalpojumu un pretstatītās zīmes preču “*datoru programmatūra*” līdzība un saistība. Apstrīdētās zīmes 38. klases pakalpojumi kopumā attiecas uz telesakariem, to nolūks ir nodrošināt personu savstarpējo komunikāciju, nosūtīt datus un informāciju, kā arī nodrošināt personām piekļuvi vizuālai un mutvārdu komunikācijai. Pretstatītās zīmes preces attiecas uz dažādu veidu datorprogrammām. Salīdzināmo zīmju preces un pakalpojumus vieno saistība ar informācijas tehnoloģiju pielietojumu attiecīgajās precēs un pakalpojumu nodrošināšanā. Mūsdienās telekomunikācija pamatā tiek nodrošināta ar datoru un programmatūras starpniecību. Minētos pakalpojumus un preces vieno tehnoloģijas, digitālais raksturs un Interneta vide;

4.3. apstrīdētā zīme ir reģistrēta 41. klases pakalpojumiem “*apmācība; izglītības un mācību pakalpojumi; semināru un kongresu organizēšana un vadīšana; radio un televīzijas šovu producēšana; filmu producēšana; izklaides pakalpojumi; filmu demonstrēšana; filmu izplatīšana; nelejupielādējamu filmu un televīzijas programmu nodrošināšana; videomateriālu nodrošināšana pēc pieprasījuma; izstāžu organizēšana kultūras un izglītības nolūkiem; elektronisko grāmatu un žurnālu publicēšana tiešsaistes režīmā*”. Apelācijas padomes ieskatā tomēr nav konstatējama šo pakalpojumu līdzība vai saistība ar pretstatītās zīmes reģistrācijā ietvertajām precēm. Par nepamatotu ir uzskatāms iebilduma iesniedzēja arguments, ka apstrīdētās zīmes 41. klases pakalpojumi var tikt saistīti ar pretstatītās zīmes 9. un 16. klases precēm, jo šo pakalpojumu nodrošināšanā nepieciešamas minētās preces. Mūsdienās gandrīz jebkurā komercdarbības jomā tiek izmantoti datori ar attiecīgu programmatūru. Tomēr, atšķirībā no apstrīdētās zīmes 38. klases pakalpojumu salīdzinājuma ar pretstatītās zīmes precēm, kur telesakaru nodrošināšanā datoru programmatūras pielietojums ir būtiska un faktiski neatņemama šo pakalpojumu nodrošināšanas sastāvdaļa, 41. klases izglītības un izklaides pakalpojumu būtību veido nevis šo pakalpojumu tehniskais nodrošinājums, bet gan šo pakalpojumu saturs un šī satura piedāvājums patērētāju mērķauditorijai. Mūsdienās gandrīz jebkurā saimnieciskās darbības jomā tiek izmantotas digitālās tehnoloģijas, bet tas vien nedod pamatu atzīt par līdzīgām un savstarpēji saistītām dažādas, būtībā atšķirīgas preces vai pakalpojumus.

5. Nav šaubu, ka apstrīdētā zīme **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) ir identiska pretstatītajai zīmei **AQUA** (Nr. EUTM 001348267). Ņemot vērā to, ka apstrīdētā zīme ir identiska pretstatītajai zīmei, šajā lietā ir pamats piemērot LPZ 7. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumus attiecībā uz tām apstrīdētās zīmes precēm, kuras ir identiskas pretstatītās zīmes precēm, proti, datorprogrammām (skat. lēmuma motīvu daļas 4.1. punktu).

6. Par attiecīgajiem patērētājiem šajā lietā var uzskatīt diezgan plašu patērētāju loku, sākot ar nozares speciālistiem, kuri ir iesaistīti datoru un audio vai videoaparātūras apkalpošanā un telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanā, un beidzot ar vidusmēra patērētāju, kurš savām vajadzībām iegādājās attiecīgās preces un pakalpojumus.

Vidusmēra patērētājs ir samērā labi informēts, vērīgs un piesardzīgs, savukārt speciālistu zināšanas attiecīgajās jomās ir padziļinātas.

Preču zīmju visaptverošā vērtējuma veikšanas nolūkā tiek uzskatīts, ka attiecīgās preču kategorijas vidusmēra patērētājs ir samērā informēts, uzmanīgs un apdomīgs. Jāņem vērā apstākļi, ka vidusmēra patērētājam tikai reti ir iespēja veikt dažādu preču zīmju tiešu salīdzināšanu, bet viņam ir jāuzticas atmiņā saglabātam nepilnīgam to iespaidam. Tāpat vidusmēra patērētāja uzmanības līmenis var mainīties atkarībā no attiecīgo preču vai pakalpojumu kategorijas (EST sprieduma prejudiciālā nolēmuma lietā C-342/97 *Lloyd Schuhfabrik Meyer & Co. GmbH v Klijsen Handel BV* [1999] 26. punkts). Pat tiem patērētājiem, kam ir augsts uzmanības līmenis, ir jāpaļaujas uz nepilnīgu atmiņā saglabātu preču zīmju iespaidu (VT sprieduma lietā T-443/12 *Equinix (Germany) GmbH v EUIPO* [2013] 54. punkts).

7. Kopumā vērtējot strīdā iesaistīto zīmju līdzību, to reģistrācijās ietverto preču un pakalpojumu līdzību, kā arī zīmju sajaukšanas iespēju, Apelācijas padome secina, ka iebilduma iesniedzēja argumenti attiecībā uz apstrīdētās preču zīmes **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) un pretstatītās preču zīmes **AQUA** (Nr. EUTM 001348267) sajaukšanas iespēju attiecībā uz 9. klases precēm un 38. klases pakalpojumiem ir pamatoti. Tādējādi atsaukšanās uz LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem šādā apjomā ir pamatota.

Neraugoties uz salīdzināmo zīmju identiskumu, apstrīdētās zīmes 41. klases pakalpojumi nav atzīstami par līdzīgiem pretstatītās zīmes precēm, tādējādi nepastāv iespēja, ka salīdzināmās zīmes var sajaukt vai uztvert kā savstarpēji saistītas minētajā apjomā. Tātad attiecībā uz 41. klases pakalpojumiem iebilduma iesniedzēja atsaukšanās uz LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem nav pamatota.

Apelācijas padomes ieskatā šajā lietā nav arī pamatota iebilduma iesniedzēja atsaukšanās uz Eiropas Savienības tiesu judikatūras principu, ka, vērtējot zīmju sajaukšanas iespēju, preču vai pakalpojumu zemāka līdzība var tikt kompensēta ar pašu zīmju augstāku līdzību. Minēto principu var piemērot, kad ir konstatējama zināma, kaut arī zemāka, preču vai pakalpojumu līdzības pakāpe, bet ne attiecībā uz būtiski atšķirīgām precēm un pakalpojumiem.

8. Iebilduma iesniedzējs iebildumu ir pamatojis ar LPZ 6. panta otro daļu, kas nosaka, ka preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, ja zīmes reģistrācijas pieteikums ir iesniegts ar acīmredzami negodprātīgu nolūku.

Lai gan iebilduma iesniedzēja argumenti šīs normas piemērošanas sakarā galvenokārt attiecas uz apstrīdētās preču zīmes īpašnieka GRIGORIUS HOLDINGS, SIA un ar to saistīto personu komercdarbību vispār, bez minētajiem apstākļiem šajā lietā pastāv arī cits būtisks apstākļi, proti, apstrīdētās zīmes īpašnieks ir pieteicis pretstatītajai zīmei identisku preču zīmi arī attiecībā uz identiskām precēm.

Tiesu prakses apkopojumā “Par tiesu praksi strīdos par tiesībām uz preču zīmi” Augstākā tiesa sniedz tādu apstākļu uzskaitījumu, kuri var tikt izmantoti negodprātības konstatēšanai. Kā viens no apstākļiem citu starpā ir minēts tas, ka preču zīmes pieteicējs zināja vai tam vajadzēja zināt, ka attiecīgā preču zīme šai pašā vai citā valstī pieder citai personai (EST sprieduma prejudiciālā nolēmuma lietā C-529/07 *Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG v Franz Hauswirth GmbH* [2009] 39. punkts). Iebildumā pretstatītās zīmes **AQUA** (Nr. EUTM 001348267) prioritāte Latvijā noteikta no 01.05.2004, tātad krietnu laiku pirms apstrīdētās zīmes pieteikuma datuma. Ņemot to vērā, Apelācijas padome uzskata, ka apstrīdētās zīmes īpašniekam vajadzētu zināt par faktu, ka citai personai pieder identiska zīme, kas reģistrēta identiskām 9. klases precēm. Preču zīmi reģistrē, lai iegūtu izņēmuma tiesības uz apzīmējumu, kas palīdz patērētājiem identificēt konkrētu tirgus dalībnieku, un neviens komersants nemēģina ienākt tirgū, kaut kādā līmenī neizpētot nozarē darbojošos uzņēmumus un to preču zīmes. Šādas informācijas ignorēšana var liecināt par apzinātu vēlmi iegūt citam komersantam piederošu apzīmējumu.

Saskaņā ar Eiropas Savienības tiesu judikatūru, vērtējot zīmes negodprātīga pieteikuma aspektus, tāpat var tikt ņemta vērā apstrīdētā apzīmējuma izcelsme un tā izmantošana kopš tā radīšanas, kā arī uzņēmējdarbības loģika, ar kādu iesniegts pieteikums reģistrēt šo apzīmējumu, kā arī notikumu hronoloģija saistībā ar minēto iesniegšanu (VT spriedums lietā T-107/16 *Airhole Facemasks, Inc. v EUIPO* [2017] 22. punkts).

Ņemot vērā minēto un vērtējot to kopsakarā ar iebilduma iesniegumā minētajiem faktiem par apstrīdētās zīmes īpašnieku, proti, ka tas reģistrācijai Latvijā ir pieteicis ievērojamu skaitu preču zīmju, un to, ka nav nekādas informācijas par to, ka apstrīdētās zīmes īpašnieks būtu uzsācis šo daudzo preču zīmju faktisku izmantošanu, kā arī to, ka apstrīdētā zīme šajā iebilduma lietā ir identiska pretstatītajai agrākajai zīmei **AQUA** (Nr. EUTM 001348267) un daļa no 9. klases precēm, kam zīmes reģistrētas, ir

identiskas, ir pamats uzskatīt, ka apstrīdētā zīme ir pieteikta ar acīmredzami negodprātīgu nolūku, ciktāl tas attiecas uz identiskām precēm apstrīdētās zīmes **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) un pretstatītās zīmes **AQUA** (Nr. EUTM 001348267) reģistrācijās. Attiecībā uz pārējām precēm un pakalpojumiem acīmredzami negodprātīgs nolūks nav konstatējams, arī tāpēc, ka “AQUA” nav fantāzijas vai iztēles radīts vārds, tas ir ikdienā angļu valodā lietots vārds, tai skaitā arī saistībā ar 41. klases pakalpojumiem.

Lietas materiāli arī neliecina par pretstatītās preču zīmes **AQUA** augstu atpazīstamību, tie tikai apliecina, ka informācija par produktu, kas marķēts ar šo zīmi, ir pieejama Latvijā.

Rezolutīvā daļa

Nemot vērā šā lēmuma aprakstošajā un motīvu daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 93. panta noteikumiem un pamatojoties uz likuma “Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm” 7. panta pirmās daļas 1. un 2. punkta un 6. panta otrās daļas noteikumiem (kas šajā lietā piemērojami saskaņā ar 2020. gada 6. februāra Preču zīmju likuma Pārejas noteikumu 2. punktu), **nolemj**:

1. daļēji apmierināt Amerikas Savienoto Valstu uzņēmēj sabiedrības Apple Inc. iebildumu pret preču zīmes **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) reģistrāciju Latvijā un atzīt to par spēkā neesošu ar tās reģistrācijas dienu visām 9. klases precēm un visiem 38. klases pakalpojumiem;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 100. pantā noteiktajā kārtībā izdarīt Preču zīmju reģistrā, kā arī citā Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes **AQUA** (reģ. Nr. M 73 256) reģistrācijas atzīšanu par spēkā neesošu visām tās reģistrācijā ietvertajām 9. klases precēm un visiem 38. klases pakalpojumiem.

Lietas dalībnieks, kas nepiekrīt šim lēmumam, var triju mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas (Paziņošanas likums, 5. līdz 9. pants) vērsties tiesā saistībā ar šo lēmumu atbilstoši Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 98. pantā un Civilprocesa likuma 30.³ nodaļā noteiktajai kārtībai.

Prasības pieteikums iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā. Personai, kas iesniegusi tiesā prasības pieteikumu, ir pienākums ne vēlāk kā septiņas dienas pēc prasības pieteikuma iesniegšanas informēt par to Apelācijas padomi. Lietas ierosināšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums stājas spēkā Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 99. pantā noteiktajā kārtībā.

Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs /personiskais paraksts/ J. Bērzs

Lietas izskatīšanas sastāva loceklis: /personiskais paraksts/ D. Liberte

/personiskais paraksts/ I. Plūme-Popova